

Monumentnummer*: 515349

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82773/45

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Kantens Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Kantens

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Kantens F 1953

Omschrijving**

Inleiding

Gereformeerd KERKGEBOUW met aangebouwde KOSTERSWONING in 1932 gebouwd naar een ontwerp van architect B. Jager uit Uithuizen. Het gebouw is opgetrokken in een Regionale variant op de Amsterdamse Schoolstijl. Het interieur van de kerk is in een aan de Art Déco verwante stijl uitgevoerd door wagenmaker A. Zandt tezamen met zijn knecht S. Lenstra. Het orgel dat oorspronkelijk boven de kansel was geplaatst en via de kosterwoning te bereiken was, is verplaatst naar de tribune voorin de kerk en vervangen door een nieuw orgel uit 1963 van de firma V.d. Berg & Wendt uit Zwolle, dat buiten de bescherming valt. Ruim twintig jaar geleden zijn de in staal vervatte glas-in-loodramen vervangen door gekleurd glas in aluminium sponningen en zijn de entredeuren vernieuwd. In 1984 is een nieuwe houten vloer in de kerk gelegd. Voor het overige is het interieur geheel intact gelaten. Achter de kosterwoning is in 1956 een vrijstaand schuurtje gebouwd dat buiten de bescherming valt.

Het kerkgebouw ligt midden in het dorp aan een pad dat naar de wierde leidt.

Omschrijving

De deels onderkelderde zaalKERK met aangebouwde kosterwoning is opgetrokken in een rode gesinterde baksteen. Het kerkgedeelte wordt afgesloten door een tweezijdig gesloten schilddak met rechthoekige goot tegen een rechte achtergevel, gedekt met een bruin

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geglazuurde gotische pan. Op het nokeinde aan de voorzijde (noordoost) een zeshoekige dakruiter met spits en windwijzer, bekleed met leien; onder de spits houten ventilatieroosters. In het dakvlak van de zuidoostgevel bevinden zich een dakkapel met driedelig venster met glas-in-lood, en een gemetselde schoorsteen; in dat van de noordwestgevel een dakkapel zonder glas-in-lood (oorspronkelijk met glas-in-lood). De beide zijgevels van de kerk worden geleed door zes gemetselde steunberen met daartussenin telkens twee verticale vierruits vensters; alleen in het eerste vak vanaf de voorzijde bevinden zich twee horizontale vierruits vensters. De twee zijden van de voorgevel hebben een spiegelbeeldige invulling: een geknikt zesruits venster met een gevelsteen eronder en een houten deur (niet origineel), met elkaar verbonden door een gepleisterde latei; een laaggeplaatste vensterpartij met hoekvenster, die boven de latei nog eens wordt herhaald. Op de linker gevelsteen staat: "tot de wet en tot getuigenis, Jes. 8:20", en op de rechter: "eerste steen gelegd 4 april 1932, soli deo gloria". Voor elke deur een taps toelopende gemetselde stoep van drie treden hoog, die ligt ingebouwd tussen gemetselde bloembakken. Alle vensters in het kerkgedeelte hebben aluminium sponningen met gekleurd glas erin (oorspronkelijk staal met glas-in-lood).

Tegen de rechte achtergevel is de KOSTERSWONING gebouwd, bestaande uit een gedeelte onder een steil zadeldak en een dwars erop geplaatste aanbouw met plat dak. Het gedeelte met kap, die is gedekt met een bruine geglazuurde gotische pan, heeft een rechthoekige goot die doorloopt over de topgevel en een gemetselde schoorsteen midden op de nok. Zowel in de noord- als zuidwestgevel een samengesteld H-venster en een hoekvenster; in de topgevel een H-venster, twee kleine tweeruits vensters en een deur (vernieuwd) die naar het plat dak van de aanbouw leidt; in de zuidoostgevel een samengesteld H-venster, een klein tweeruits venster en een uitgebouwd portaal met houten deur met glasruit bovenin en gemetselde stoep ervoor. Het aangebouwde platte deel met gemetselde borstwering en schoorsteen, heeft in de noordwestgevel twee deuren (vernieuwd), beide met een gemetselde stoep ervoor, een H-venster en een klein venster; in de zuidwestgevel een piepklein venster en in de zuidoostgevel een enkel en een samengesteld H-venster.

In het INTERIEUR van de kerk zijn ondermeer van belang: het paraboolvormige tongewelf bekleed met zachtboard, en houten spanten; de "lambrizing" van rode baksteen; de in drie rijen opgestelde houten banken met Art Déco motieven; de geometrisch opgebouwde platformkansel en het kastje met lezenaar, beide van gevamd triplex en hout; de met triplex beklede steunberen waaraan lampen hangen met glazen kap; de ballonlampen aan het plafond; de houten trap naar de tribune in het voorportaal. In de kosterwoning zijn het vermelden waard: het balkenplafond met authentieke lamp met drie glazen bollen in de consistoriekamer.

Waardering

Gereformeerde kerk met aangebouwde kosterwoning van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als markant voorbeeld van een gereformeerde kerk uit het begin van de jaren dertig
- vanwege de opvallende expressieve vormgeving
- vanwege het vrij gave interieur met Art Déco motieven
- vanwege het eigentijdse materiaalgebruik
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de beeldbepalende ligging aan het pad naar de wierde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kosterswoning

Kerk